യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണപ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 122

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
തതഃ പ്രഭാതേ പ്രസഭം പൃഥിവ്യാഃ
കൃത്വാ യഥാശാസ്ത്രമലം വ്യവസ്ഥാമ് .
ആവിഷ്ടദേഹാ ഇവ തേ രസേന
നിഷേധ്യമാനാ ഇവ മന്ത്രിമുഖ്യൈഃ .. 1
നിവാര്യ സർവം പരിവാരമാത്ര-
മാക്രന്ദമാനം വദനൈ രുദദ്ഭിഃ .
നിരസ്യ ചാസ്നേഹതയാഭിമാന-
മാത്സര്യലോഭാഭിഭവൈഷണാദി .. 2

ദിഗന്തമാലോക്യ സമുദ്രപാരേ
ക്ഷണാത്സമായാമ ഇതി ബ്രുവന്തഃ .
സ്വമ+ന്ത്രശക്ത്യോത്തമതാം ഗതൈസ്/തൈ-
രബ്ധിഃ പദൈരേവ തദാ പ്രവിഷ്ടഃ .. 3

വിപശ്ചിതസ്തേ ദി-ശി-ദി+ശ്യ-ന+ല്പൈർ-
ഭൃത്യൈഃ സമുദ്രം പ്രവിശദ്ഭിരേവ .
ഭൃത്യൈശ്ച കൈശ്ചിത്ത്വനുഗമ്യമാനാ
യയുര്യഥാ വാരിണി പദ്ഭിരേവ .. 4

തരങ്ഗജാലേഷു പദാനി കൃത്വാ
പൃഷ്ഠേ സ്ഥലസ്യേവ ജലസ്യ ചാന്തഃ .
ചത്വാര ഏകൈകതയൈവ യുക്താ
ഭൃശം വിയുക്താ നിജസേനയാ തേ .. 5

പദക്രമേണൈവ മഹാർണവാന്ത-
സ്താവത്പ്രവിഷ്ടാ അവലോകിതാസ്തേ .
തടസ്ഥിതൈര്യാവദദൃശ്യഭാവം
ശരന്നഭോമേഘലവാ ഇവാപുഃ .. 6

തമധ്വാനമഥോഹുസ്തേ ജലധൗ പാദചാരിണഃ .
വിതതാധ്യവസായേന ബദ്ധകക്ഷാഹരാ ഇവ .. 7
ഉന്നതാവനതാമദ്രിസമാരോഹാവരോഹണൈഃ .
ശ്രിയം വാരിതരങ്ഗാണാം ഹരന്തോ ഹരിമൂർതയഃ .. 8
ആവർതേഷു തൃണാനീവ ഭ്രാന്താ വിഗതസംഭ്രമമ് .
ചിരം ചഞ്ചലമത്താഭ്രചന്ദ്രമണ്ഡലശോഭിഷു .. 9
മന്ത്രവിദ്യാബലൗജോഭിർദുർജയാഃ ശസ്ത്രപാണയഃ .
ക്വചിത്പ്രമത്തൈർമകരൈർനിഗീർണോദ്ഗീർണദേഹകാഃ .. 10

ജലകല്ലോലവിശ്രാന്തവാതോത്സാരിതമൂർതയഃ .
നീതാനീതാഃ ക്ഷണേനൈവ യോജനാനാം ശതം ശതമ് .. 11
ജലകല്ലോലമാതങ്ഗതുങ്ഗിതാങ്ഗതയാ തയാ .
ദധാനാ നിജരാജ്യേഭപൃഷ്ഠരോഹസ്ഥിതിശ്രിയമ് .. 12
വിസ്തീർണോർമിഘടാപട്ടപാടപട്ടനപാടവൈഃ .
ദർശയന്തോ ജലാമ്ഭോദനിഷ്ക്രാന്തിം മാരുതാ ഇവ .. 13
തരത്തരലമാതങ്ഗതരങ്ഗൗഘവിഘട്ടിതാഃ .
അത്യജന്തോ നിജം ധൈര്യം വേലാവരതടാ ഇവ .. 14
മഹോർമിമുക്താമാണിക്യമണ്ഡലപ്രതിബിമ്ബിതാഃ .
ഏകാകിനോ∫പി പരിതഃ പൗരുഷേയവൃതാ ഇവ .. 15
പാണ്ഡുഡിണ്ഡീരപിണ്ഡേഷു കുർവന്തോ ലാഘവാത്പദമ് .
ശ്വേതപദ്മപരിക്രാന്തരാജഹംസശ്രിയം ദധുഃ .. 16
ഘനനിർഘാതനിർഘോഷഭീഷണാർണവഘുംഘുമാത് .
ന ഭീതാ ഭൂഭൃതസ്തത്ര വേലാവലനജൃമ്ഭിതാത് .. 17
അഭ്രം/ലിഹ-ജലാ+ദ്രീ+ന്ദ്ര/പാതോത്പാത-വിഘട്ടിതാഃ .
ക്ഷണം പാതാല-മാജഗ്മുഃ. ക്ഷണമർകാസ്പദം യയുഃ .. 18
അശങ്കിതോത്പതദ്വാരിപൂരപാതപടാവൃതാഃ .
ഉത്പാതപാതനിപതദ്വിതാനകവൃതാ ഇവ .. 19

പ്ര+ക്രാന്താസ്/തേമ്ബു-രാശൗ സഹചര-മകരാഃശ്
ശൂര-നക്രൈഃ കുലീരൈഃ.
വ്യാപ്താ-വർതാ-വിവൃത്താഃസ് സലില-തരു-ലതാ-
സീകരൈ-രന്ത-രാലൈഃ
കുർവന്തഃ കാന്തിയുക്തം വപുരിവ കുസുമൈർ
ഭ്രാന്തമാണിക്യമുക്തൈഃ.
വ്യക്താ+വ്യക്താംശു-ജാലൈഃ പ്രതിപദ-മിതരൈ-
രഭ്ര-രൂപൈര-ദഭ്രൈഃ .. 20

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു
നിർവാണ പ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ ബല-പരി+ഭ്രംശോ നാമ+ ദ്വാ/വിംശാധിക-
ശതതമഃ സർഗഃ .. 122 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
1.1.2024